

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-08

Milieuraad

Nr. 967

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2024

Op 28 november vindt de Raad Algemene Zaken Cohesiebeleid (RAZ-Cohesie) plaats in Brussel. Tijdens deze Raad zal worden gesproken over het concept van gedeeld beheer onder toekomstig cohesiebeleid en worden naar verwachting Raadsconclusies aangenomen over de rol van cohesiebeleid ten aanzien van demografische uitdagingen. Hierbij zend ik uw Kamer de geannoteerde agenda voor deze Raad.

Gedeeld beheer in cohesiebeleid

Beleidsdebat

Op het moment van schrijven zijn nog er nog geen stukken voor dit agendapunt verspreid. Bij gedeeld beheer is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van een bepaald programma door de Europese Commissie en de nationale overheden. Voor het kabinet is een solide partnerschap tussen nationale, regionale en lokale overheden met de Europese Commissie een uitgangspunt binnen het cohesiebeleid.¹ Het kabinet is er voorstander van dat dit ook in de toekomst een grote rol blijft spelen. Het schrijven van een gezamenlijk visiepaper met het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen is een eerste voorbeeld van het partnerschap zoals het kabinet dat voor zich ziet.

Het kabinet wil binnen het cohesiebeleid in de toekomst meer werk maken van het voeren van een zogenaamd «plaatsgebonden beleid». Bij een plaatsgebonden beleid kijken we wat regio's en steden specifiek nodig hebben.² In bredere regionale plannen en transitieplannen moeten we kijken waar de kansen en uitdagingen op de digitale, sociale en groene transitie liggen. We kunnen hierbij aansluiten bij reeds bestaande plannen

¹ Zie ook het Visiepaper Cohesiebeleid post 2027 | Rapport | Rijksoverheid.nl

² Een dergelijk beleid wordt ook geadviseerd in het rapport van de High-level Group on the Future of Cohesion en sluit aan bij onze nationale studie «elke regio telt».

zoals de *Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation (RIS3)*, regionale meerjarenagenda's voor de arbeidsmarkt en regionale energiestrategieën. Zo kunnen regio's worden uitgedaagd om hun productiviteit te vergroten en hun sociale uitdagingen aanpakken. Het versterken van het economisch potentieel van de regio vergroot de kans om weer talent aan te trekken en dat de oorspronkelijke inwoners in die gebieden blijven wonen, wat uiteindelijk goed is voor de (sociale) cohesie.

Verder dient wat Nederland betreft cohesiebeleid effectiever ingezet te worden, onder andere door investeringen te koppelen aan (structurele) hervormingen zoals geïdentificeerd in het Europees Semester. Uitdagingen die binnen het Europees Semester worden benoemd kunnen door zowel nationale als regionale overheden, of gezamenlijk, worden geïmplementeerd.

Cohesiebeleid en demografische uitdagingen

Aanname Raadsconclusies

Tijdens de Raad zullen naar verwachting Raadsconclusies worden aangenomen over de rol van cohesiebeleid in het adresseren van de demografische uitdagingen in de EU.

Demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing zorgen in verschillende Europese landen voor uitdagingen en zetten bijvoorbeeld de kwaliteit en toegankelijkheid van publieke voorzieningen zoals onderwijs en zorg onder druk. Het is dan ook van belang om in te zetten op een evenwichtige arbeidsmarkt waarin onbenut arbeidspotentieel zoveel mogelijk wordt ingezet.

Nederland heeft tijdens het schrijven van deze conclusies aangegeven dat het goed is als er wordt gekeken hoe cohesiebeleid een rol kan spelen in het adresseren van de demografische ontwikkelingen zoals migratie, vergrijzing en bevolkingskrimp. Zoals uiteengezet in het visiepaper Cohesiebeleid na 2027, moet dit volgens Nederland vooral gedaan worden door te investeren in menselijk kapitaal en in te blijven zetten op de economische en sociale ontwikkeling van de regio's. Zo kan cohesiebeleid bijdragen aan de rechtvaardige overgang naar een groene, digitale en inclusieve economie. Door een plaatsgebonden aanpak kan cohesiebeleid investeren in de mogelijkheden en sterktes in de regio. Tot slot heeft Nederland zich ervoor ingezet om in de conclusies op te nemen dat deze niet vooruit moeten lopen op de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader.

In de Raadsconclusies is bovenstaande goed opgenomen. Nederland kan daarom instemmen met de Raadsconclusies.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts